

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD -4101-001-03/2012

Gdańsk, dnia 15 czerwca 2012 r.

P/12/115

**Pan
Piotr Stocki
Konradmirał Straży Granicznej
Komendant Morskiego Oddziału
Straży Granicznej w Gdańsku**

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Morskim Oddziale Straży Granicznej w Gdańsku (dalej: „MOSG”).

Przedmiotem kontroli było przestrzeganie przepisów rozporządzenia UE w sprawie przemieszczania odpadów w latach 2008-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 czerwca 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność MOSG w skontrolowanym zakresie.

Powyższą ocenę uzasadniają:

- zapewnienie potencjału kadrowego Straży Granicznej, dalej „SG” umożliwiające wykonywanie przepisów dotyczących międzynarodowego przemieszczania odpadów (dalej: „mpo”),
 - działania podejmowane w przypadku stwierdzenia nielegalnego mpo,
 - współpraca krajowa i międzynarodowa dotycząca wykonywania przepisów o mpo.
1. W Komendzie MOSG zadania dotyczące mpo realizowane były w Wydziale Granicznym. Do dnia 28.02.2010 r. problematyką tą zajmowało się 6, a po tym terminie – 5 pracowników Wydziału. Kontrolę transportu, m.in. odpadów, realizowało 457 funkcjonariuszy SG w 7 placówkach zlokalizowanych na terenie województwa pomorskiego.
 2. MOSG posiadał wykwalifikowane i przygotowane merytorycznie kadry do realizacji zadań związanych z mpo.

Funkcjonariusze Komendy i placówek brali udział w szkoleniach wewnętrznych dotyczących mpo organizowanych w Centralnym Ośrodku Szkolenia SG w Koszalinie oraz przez MOSG i Nadbużański Oddział SG. Ponadto w 2010 r. 3 osoby z MOSG i 1 osoba z Komendy MOSG uczestniczyły w szkoleniu z zakresu mpo zorganizowanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (dalej: „GIOŚ”).

3. MOSG nie posiadał własnego laboratorium akredytowanego w zakresie niezbędnym do wykonywania analiz/badań odpadów przy kontroli mpo. Ocena zakwestionowanego towaru odbywała się na podstawie oględzin oraz analizy dokumentacji towarzyszącej przesyłce. Ponadto, jak wynika z Pana wyjaśnień, na podstawie porozumienia zawartego z Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska (dalej: „WIOŚ”) funkcjonariusze MOSG mieli możliwość zwrócenia się do służb ochrony środowiska z wnioskiem o przeprowadzenie niezbędnych analiz.
4. Informacje o przemieszczaniu odpadów przez granicę Polski znajdującą się na obszarze województwa pomorskiego przekazywane były przez Zarząd Graniczny Komendy Głównej SG, a od 2010 r. umieszczane są w systemie Bezpieczeństwo w Komunikacji. Zgodnie z art. 7 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. Nr 124, poz. 859 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o mpo”, rejestr zgłoszeń i decyzji w zakresie mpo prowadzi GIOŚ, a kopie wydanych zezwoleń przekazuje Komendantowi Głównemu SG.
5. W MOSG, poza akcjami organizowanymi w ramach realizacji projektu IMPEL-TFS¹, w których uczestniczyli także funkcjonariusze SG, nie planowano kontroli w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów. Funkcjonariusze placówek SG działania kontrolne prowadzili podczas pełnionej służby na przejściach granicznych, wyznaczonych drogach publicznych, morskich wodach wewnętrznych, z udziałem innych służb kontrolnych (Służby Celnej, Policji, Inspekcji Transportu Drogowego) działających w zakresie swoich właściwości. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono łącznie 19 takich kontroli (z czego w poszczególnych latach odpowiednio: 4, 3, 6 i 6).
6. W latach 2008-2011 funkcjonariusze placówek MOSG ujawnili 2 przypadki nielegalnego mpo, a w 8 przypadkach stwierdzili uchybienia w dokumentacji przewozowej. Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o mpo, MOSG przekazał łącznie 10 pisemnych zawiadomień do GIOŚ. Przekazanie zawiadomień następowało w okresie od 1 dnia do 10 dni, licząc od dnia przeprowadzenia kontroli ujawniającej nielegalne mpo/braki w dokumentacji. GIOŚ nie występował do właściwych Komendantów placówek SG o przekazanie dodatkowych wyjaśnień czy materiałów dotyczących nieprawidłowości.
7. W okresie objętym kontrolą w 2 przypadkach nielegalnego mpo, ujawnionego przez SG, skierowano zawiadomienia do organów prokuratury o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 183 § 4 Kodeksu

¹ IMPEL-TFS – sieć inspekcji ochrony środowiska skupiająca przedstawicieli egzekwowania prawa państw członkowskich UE i innych krajów europejskich, która zajmuje się poprawą metod egzekwowania prawa w zwalczaniu szkód dla środowiska, łącznie ze szkodami spowodowanymi nielegalnym przemieszczaniem i handlem odpadami.

karnego² (tj. przywiezienie z zagranicy lub wywiezienie za granicę wbrew przepisom odpadów). Oba postępowania zostały umorzone.

8. Komendant MOSG podpisał 21.08.2008 r. Porozumienie z Izbą Celną w Gdyni oraz WIOŚ w Gdańsku w sprawie współdziałania w zakresie kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów. W ramach realizacji podpisanego ww. Porozumienia funkcjonariusze placówek MOSG uczestniczyli we wspólnych kontrolach w miejscach zatrzymania ładunków do kontroli.

Ponadto Komendant MOSG podpisał również porozumienia/uzgodnienia w sprawie zasad współdziałania z organami uprawnionymi do kontroli mpo, tj. z Dyrektorem Izby Celnej, Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego i Pomorskim Komendantem Wojewódzkim Policji.

Współpraca międzynarodowa wynikała z porozumień zawartych przez GIOŚ – były to działania prowadzone w ramach akcji „IMPEL TFS”.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)